Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	3Co/45/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8113205282
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Šofranková
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2026:8113205282.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne Q.. K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, XXX XX K., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Račianska 1523/71, IČO: 00 166 073, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 16.04.2018 č. k. 9C/49/2013-248 takto jednohlasne

r o z h o d o l :

I. Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 10.000 eur, titulom ďalšej náhrady nemajetkovej ujmy a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti vo výroku I. mení rozsudok tak, že žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 30.800 eur zamieta.

II. Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov celého konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 190.800,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.
III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.“
2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy vo výške 15.380 420 Sk s 9 % úrokom z omeškania od 26.01.2007 do zaplatenia titulom náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu a za vedené trestné stíhanie skončené jej oslobodením spod obžaloby. Súd prvej inštancie poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, zistený skutkový stav s poukázaním na okolnosti prípadu, ktoré spadajú do obdobia rokov XXXX - XXXX, na obsah pripojených listinných dôkazov, dokazovanie výsluchom svedkov a uviedol, že dňa XX.X.XXXX Obvodný úrad vyšetrovania PZ K. J. H.: M vzniesol obvinenie proti T. S. a Q.. K. F. (žalobkyni) za trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, z dôvodu, že zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že bol spáchaný trestný čin a je dostatočne odôvodnený záver, že v presne nezistenom čase začiatkom roku XXXX obvinený S. a Q.. F. pod psychickým nátlakom vymohli od poškodeného V. V., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom M. č. XXX, rodinný dom nachádzajúci sa v kat. úz. M. ev. č. XXX aj s príslušenstvom v hodnote cca 1.000.000 Sk s tým, že ak na to nepristúpi, bude on a jeho rodina fyzicky likvidovaná, kde následne o prevode nehnuteľnosti pod psychickým nátlakom v K. spísali dňa X.X.XXXX zmluvu o prevode nehnuteľnosti z titulu predaja a kúpy.

3. Dňa XX.XX.XXXX Obvodný úrad vyšetrovania PZ K. J. H. vzniesol ďalšie obvinenie voči žalobkyni pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. b)

Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a je dostatočne odôvodnený záver, že v presne nezistenom čase začiatkom mesiaca august XXXX v popoludňajších hodinách žalobkyňa vošla v doprovode doposiaľ nestotožneného ozbrojeného muža do bytu Q. K., nar. XX.XX.XXXX v K., ul. K. č. XX, od ktorej požadovala sumu 500.000 Sk s odôvodnením, že tieto peniaze dlhuje jej syn K., uvedenú čiastku jej mal odovzdať do konca mesiaca august XXXX, lebo v opačnom prípade dá zastreliť ju, ako aj dá vystrieľať celú jej rodinu. Dňa XX.XX.XXXX v dopoludňajších hodinách sa znovu ozval telefonicky neznámy muž, ktorý rozprával ruským prízvukom a dotazoval sa pani K., či už majú pripravených 500.000 Sk, a že tieto majú odovzdať do 3 dní.

4. Žalobkyňa bola dňa XX.XX.XXXX vzatá do väzby uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. Ntv XX/XX, pričom návrh na vzatie do väzby bol spracovaný Krajskou prokuratúrou K. pod č. XKv XX/XX dňa XX.XX.XXXX a pôvodne adresovaný Obvodnému súdu K. J. Žalobkyňa bola väzobne stíhaná od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

5. Dňa XX.XX.XXXX podala Krajská prokuratúra v K. na Krajský súd v Košiciach obžalobu na žalobkyňu z dôvodu, že po viacerých verbálnych vyhrážkach nebohého T. S., adresovaných V. V. pre nesplatenie pôžičky M. R., presne nezisteného dňa koncom mesiaca apríl alebo začiatkom mesiaca máj XXXX v obývačke svojho bytu na ul. W. č. XX v K., po predchádzajúcej vzájomnej dohode s nebohým T. S., spoločne sa vyhrážali V. V. fyzickou likvidáciou celej jeho rodiny prostredníctvom osôb ruskej národnosti, ak tento neodpredá svoj rodinný dom s príslušenstvom nachádzajúci sa v katastrálnom území obce M. č. XXX v okrese K. - okolie v hodnote 1.681.368,17 Sk manželke neb. T. S. V. S., v dôsledku čoho dňa XX.XX.XXXX V. V. podpísal kúpnopredajnú zmluvu ohľadom vyššie uvedenej nehnuteľnosti, v ktorej kúpna cena vo výške iba 600.000 Sk bola dopísaná dodatočne bez vedomia V. V.. Napriek tomu na ďalší nátlak nebohého T. S. obdržiac od toho za spomínaný dom s pozemkom len čiastku približne 200.000 Sk, musel V. V. aj s rodinou už v letných mesiacoch roku XXXX opustiť rodinný dom a odsťahovať sa do podnájmu v K., teda spoločným konaním iného hrozbou násilia nútila, aby niečo konal a spôsobila mu takým činom značnú škodu, čím spáchala trestný čin vydierania vo forme spolupáchateľstva.

6. Krajská prokuratúra v A. podala na Krajský súd v Bratislave obžalobu zo dňa XX.XX.XXXX na žalobkyňu preto, že dňa XX.XX.XXXX asi okolo XX hod. prišla s doposiaľ neznámym mužom, ktorý bol ozbrojený pištoľou a v hovorovej reči používal ruský prízvuk do bytu poškodenej Q. K. v K., ul. K. č. XX a požadovala od nej sumu 500.000 Sk ako vrátenie dlžoby, ktorú u nej mal mať poškodenej syn K. K., pričom ju upozornila, že na polícii, prokuratúre, ako aj na súde má všetkých podplatených, má pod palcom aj T., ktorí môžu jej celú rodinu vystrieľať, ak jej požadovanú sumu do konca mesiaca nedá. Pri tomto rozhovore neznámy muž ukázal pištoľ, ktorú mal za opaskom, na čo žalobkyňa zrazantnila svoju požiadavku s tým, že nežartuje a myslí to naprosto vážne, následne dňa XX.XX.XXXX asi okolo XX.XX hod. vo svojom byte poškodená Q. K. prevzala telefonický odkaz, v ktorom jej neznámy muž hovoriaci ruským prízvukom pripomenul, že uvedených 500.000 Sk musí vyplatiť v priebehu 3 dní, teda spoločným konaním hrozbou násilia iného nútila, aby niečo konal, pričom takýto čin spáchala so zbraňou, čím spáchala trestný čin vydierania spolupáchateľstvom.

7. Rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 3T/394/00-1562 bola žalobkyňa podľa § 226 písm. a) Tr. por. spod obžaloby oslobodená vo vzťahu ku skutku, ktorý sa jej kládol za vinu ako trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. účinného pred novelou č. 248/94 Z. z. vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť po vzájomnej dohode s nebohým T. S. spoločne vyhrážkami V. V. fyzickou likvidáciou celej jeho rodiny prostredníctvom osôb ruskej národnosti ak neodpredá svoj rodinný dom s prísl. tak, ako bol v obžalobe popísaný a tiež bola oslobodená spod obžaloby za trestný čin kvalifikovaný ako trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 235 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa XX.XX.XXXX spolu s neznámym mužom sa mala vyhrážať poškodenej Q. K. tak, ako je v obžalobe popísané. Z odôvodnenia rozsudku v trestnej veci vyplýva, že proti obžalovanej Q.. K. neboli zabezpečené nijaké priame a nepriame dôkazy, ktoré by vytvárali ucelený reťazec, z ktorých by sa mohol vytvoriť bezpečný záver vylučujúci iné rozhodnutie, ako rozhodnutie o nevine obžalovanej. Súd ďalej uviedol, že zo spisového materiálu sú zistiteľné okolnosti spochybňujúce dodržanie práva na spravodlivý proces od samého počiatku obžalovanej Q.. F., pričom poukázal na spôsob vedenia výsluchov, spôsob vylúčenia orgánov činných v trestnom konaní pri rozhodovaní o vzatí do väzby, k dôvodom oznamovania zrušenia termínu hlavného pojednávania a v neposlednom rade právo obžalovanej na spravodlivý proces spochybňuje aj

samotná dĺžka trestného konania, keď prvoinštančný súd vyhlásil rozsudok XX.XX.XXXX, pričom skutky boli spáchané v roku XXXX a XXXX.

8. Po podaní odvolania Okresným prokurátorom v D., rozhodol Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí dňa XX.XX.XXXX v trestnej veci žalobkyne tak, že odvolanie zamietol.

9. Žalobkyňa v prejednávanej veci tvrdila, že právny základ nároku je daný a tento vyplýva z väzobného trestného stíhania žalobkyne, ktorá bola oslobodená spod obžaloby. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, keďže táto nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná vo vzťahu k hornej hranici, zadefinovala nárok na náhradu ujmy z titulu nezákonnej väzby a XX rokov trvajúceho trestného stíhania začatého obvinením v roku XXXX a skončeného oslobodzujúcim rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť XX.XX.XXXX. Žalobkyňa bola počas trestného konania aj väzobne stíhaná od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

10. Obrana žalovaného v konaní spočívala v tvrdení o premlčaní uplatneného nároku a v tom, že sa jedná o sporové konanie, v ktorom žalobkyňu zaťažuje bremeno tvrdenia. Z pohľadu žalovaného zo strany žalobkyne nedošlo v uvedení konkrétnej a zrozumiteľnej požiadavky na náhradu škody v jasne určenej výške, ktorá mala byť spôsobená žalobkyni konkrétnym, jasne a zrozumiteľne označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu. Poukázal na to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy možno priznať len za väzbu, nie za celé trestné stíhanie. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za rozhodnutie o väzbe žalovaný s odkazom na § 23 zákona č. 58/1969 Zb. namietal premlčanie nároku. K neprimeranej dĺžke trestného konania uviedol, že na tento nárok je potrebné aplikovať zákonnú úpravu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., avšak žalobkyňa neoznačila rozhodnutie, resp. inú listinu, z ktorých by vyplýval namietaný nesprávny úradný postup pre prijatie takéhoto záveru o existencii zbytočných prieťahov v konaní, resp. neprimeranej dĺžke konania. K nezákonnému obmedzeniu osobnej slobody v rozpore s čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žalovaný uviedol, že pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že o väzbe rozhodoval nepríslušný súd, nie je možné na túto argumentáciu prihliadať, pretože rozhodnutie o vzatí do väzby nebolo neskôr zrušené alebo zmenené.

11. K obrane žalovaného žalobkyňa poukázala na okolnosti týkajúce sa preukázania závažnosti dôsledkov trestného stíhania a väzby, na jej rodinný, osobný, spoločenský a profesionálny život, ktoré pretrvávajú a má to vplyv nielen na ňu, ale aj na jej príbuzných, a to aj do budúcna. O uvedených skutočnostiach svedčí aj vydanie knižných publikácií „Tajný denník mafiána“ od X. V., „V. X“ od X. V., či nepravdivé informácie zverejnené v týždenníku W. X F. týkajúce sa prípadu X. D.. K svojmu tvrdeniu žalobkyňa navrhla a súd aj vykonal dokazovanie výsluchom svedkov: Q.. Z. H., P. S., Q.. E., V. Y., Q.. V. T., Q.. B. X., Q.. S., Q.. K., W. N., Q.. M., D. R., p. V., V.. R., M. a p. B., ktorí potvrdili tvrdenia žalobkyne. Na podporu priznania nemajetkovej ujmy za väzbu, ako aj za trestné stíhanie, žalobkyňa predložila nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 754/2016, ktorý sa zaoberá spornými otázkami významnými aj pre toto konanie. Žalobkyňa v tejto súvislosti uviedla, že od doby čo bola vzatá do väzby, uplynulo už XX rokov (pojednávanie dňa XX.XX.XXXX) a čaká na spravodlivosť. Do väzby bola vzatá nezákonným a nepríslušným súdom a vo väzbe zotrvala pol roka. Trestné stíhanie trvalo XX rokov a doposiaľ sa jej nedostalo adekvátneho ospravedlnenia. Oslobodzujúci rozsudok, ktorý si žalobkyňa váži, väčšina ľudí z jej okolia ho vôbec neregistruje. Vzatie do väzby a trestné stíhanie trvajúce roky sa negatívne odzrkadlilo na jej rodinnom živote, keď jej otec dlhoročne pôsobiaci sudca v justícii neuniesol takúto nespravodlivosť, predčasne zomrel a nedožil sa jej oslobodenia. Tieto skutočnosti ovplyvnili žalobkyňu ako ženu a matku; nemohla otehotnieť, po otehotnení skončila na rizikovom tehotenstve, hrozil jej predčasný pôrod, pričom nakoniec aj porodila o mesiac skôr. Z uvedeného dôvodu sa rozhodla nemať viac detí aj s poukázaním na riziko trestu, ktorý jej hrozil. Uvedené ovplyvnilo jej manželský život a vzťahy v rodine. Situácia ovplyvnila aj jej zdravie, a to tak psychické, ako aj fyzické. Žalobkyňa má nábeh na astmu na psychickom základe, opakované problémy s močovými cestami, vysoký krvný tlak. Svoju osobu vníma na okraji spoločenského postavenia pri porovnaní sa so svojimi spolužiakmi (jeden je predsedom vlády, druhý generálnym prokurátorom). Žalobkyňa bola úspešná advokátka, budovala si klientelu a po prepustení z väzby mala problém s prácou. Bola vnímaná v rodine ako „čierna ovca“ a v spoločnosti ako problémová osoba. Negatívne ju vnímalo okolie, susedia, rodičia boli nútení odsťahovať sa z miesta bydliska. S takouto stigmou sa vyhýbala spoločenskému životu rovnako, ako aj jej manžel - lekár. Informácie o väzobnom stíhaní a o celom prípade sú súčasťou verejného šírenia či už prostredníctvom televíznych reportáží, kníh, ako aj internetu. Samotný pobyt vo väzbe bol pre žalobkyňu neopísateľne strašný,

prežívala pocity zúfalstva, ponižovanie, v tom čase bola ako prvá advokátka vzatá do väzby. Uvedené potvrdili aj v konaní vypočutí svedkovia.

12. Na základe tohto vykonaného dokazovania súd citoval ust. § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, § 10, § 20 zák. č. 58/1969 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákona č. 58/1969 Zb.), ďalej čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovoru), čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len listiny), čl. 46 ods. 3 ústavného zákona č. 460/2012 Zb. (ďalej len ústavy), ďalej § 101 Občianskeho zákonníka a uviedol, že nárok na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo skončené oslobodením spod obžaloby, nie je daný len podľa čl. 36 ods. 3 listiny, ale predovšetkým v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak sa pôvodné podozrenie nepotvrdí, musí mať osoba, ktorá bola povinná podrobiť sa úkonom orgánov činných v trestnom konaní záruku, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchala, dostane sa je odškodnenia za všetky úkony, ktorými bola neoprávnene podrobená, v opačnom prípade nie je možné v právnom štáte trvať na povinnosti jednotlivca znášať obmedzenia v rámci trestného stíhania. Aj napriek dôslednému dodržiavaniu prezumpcie neviny predstavuje každé trestné konanie významný zásah do osobného života osoby trestne stíhanej a negatívne sa dotýka jej cti i dobrej povesti zvlášť v dobe, kedy majú média ovplyvňujúce verejnú mienku a náladu spoluobčanov ešte pred oznámením obvinenia jasné v tom, kto je za údajnú trestnú činnosť zodpovedný. Zásah je o to intenzívnejší, ak sa následne preukáže, že sa skutok nestal, alebo nebol trestným činom.

13. Prípad žalobkyne, a to od vznesenia obvinenia, následného vzatia do väzby spadá do obdobia zákonnej úpravy zákona č. 58/1969 Zb., ktorý na rozdiel od novej právnej úpravy účinnej od 01.07.2004 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, neobsahoval ustanovenie o náhrade nemajetkovej ujmy. Súd však nie je viazaný právnou kvalifikáciou nároku a nárok uplatnený žalobkyňou je možné posúdiť aj podľa medzinárodných dohovorov, a to príslušných článkov dohovoru, ktorý je v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Prednosť medzinárodnej zmluvy pred zákonom znamená ústavný príkaz adresovaný súdu aplikovať ex offo na daný prípad priamo relevantné ustanovenia medzinárodnej zmluvy, a to za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky vyplývajúce z uvedeného ústavného článku. Nárok na náhradu škody za predchádzajúce nezákonné pozbavenie osobnej slobody zaručuje nielen vnútroštátna úprava - v prejednávanej veci zákona č. 58/1969 Zb., v súčasnosti už neaktuálny, nahradený zákona č. 514/2003 Z.z., vykonávajúci čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 5 ods. 5 dohovoru.

14. Z dôvodu procesnej ekonomiky sa súd prednostne zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovaným s poukazom na ust. § 23 z. č. 58/1969 Zb. a s právnym názorom žalovaného sa nestotožnil. Z pohľadu súdu je celkom vylúčené, aby sa nárok, ktorý nie je upravený zákonom č. 58/1969 Zb. mohol premlčať podľa zásad upravených práve v tomto zákone. Tento zákon nepozná náhradu nemajetkovej ujmy, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva v prípade nemajetkovej ujmy spôsobenej väzbu na základe rozhodnutia o vzatí do väzby, ak bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, výlučne z čl. 5 ods. 5 dohovoru, pričom tento dohovor neobsahuje osobitnú úpravu premlčania nároku. Z toho dôvodu je nutné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu podľa § 101 Občianskeho zákonníka, a to nielen za použitia § 20 zákona č. 58/1969 Zb., ktorý stanovuje, že pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom. Právoplatný oslobodzujúci rozsudok sp. zn. 3T/394/00 je z 26.07.2005, žaloba bola podaná na súde dňa XX.XX.XXXX, t.j. včas, v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe.

15. K spornosti nároku žalobkyne súd prvej inštancie uviedol, že dovolací súd v zrušujúcom uznesení sp. zn. 6Cdo/37/2012 skonštatoval, že prvoinštančný ani odvolací súd si neustálili, za čo vlastne žalobkyňa odškodnenie požaduje. V nadväznosti na to právny zástupca žalobkyne predložil v konaní nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý riešil obdobný prípad, dokonca sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom bol totožný ako žalovaný, na ktoré skutkové okolnosti obdobnej veci poukázal s tým, že ústavný súd v uvedenej veci uviedol, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania skončeného oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania) je potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho štátu. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného v tomto konaní spočívajúcou v tom, že je potrebné dôsledne rozlišovať právo osoby, ktorej trestné stíhanie bolo skončené inak, než právoplatným odsúdením na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy. Bolo by v rozpore s princípom dôvery

občana v právo, ktoré je súčasťou komplexu formujúceho princípy materiálneho právneho štátu, ak by mal byť jednotlivec zbavený nároku na náhradu nemajetkovej ujmy len na základe nevyjasnenej koncepcie rozsahu pojmu škoda v právnom poriadku v jeho norme prijatej v období, keď základnému právu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu bol pripisovaný iný obsah, než mu je pripisovaný dnes, ústavným poriadkom demokratického štátu. Vo vzťahu k primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy ústavný súd uviedol, že právna úprava zákona č. 58/1969 Zb. výslovne nestanovuje kritéria na určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, na rozdiel od aktuálnej právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z.z. ust. § 17 účinného od 01.01.2009. Zdôraznil však, že primeranosť výšky musí zohľadňovať osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Poukázal na rozhodovaciu prax všeobecných súdov napr. v Českej republike (rozhodnutie NS ČR sp.zn. 30Cdo/2357/2010 uverejnený v zbierke súdnych rozhodnutí pod R 52/2012).

16. Súd prvej inštancie vychádzajúc z právne záväzného názoru najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/37/2012 a aplikujúc nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 754/2016 (čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku), považoval základ nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy za vykonanú väzbu a za XX rokov vedené trestné stíhanie za daný.

17. Vo vzťahu k výške náhrady nemajetkovej ujmy za trvanie väzby X mesiacov uviedol, že žalobkyňa vykonávala väzbu od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Trestné stíhanie sa začalo vznesením obvinenia a bolo skončené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom dňa XX.XX.XXXX, t.j. po XX. rokoch. Trestné stíhanie a väzba mali silný dopad na osobný, osobnostný, rodinný, profesijný a spoločenský život žalobkyne, ktorá v čase začatia trestného stíhania bola bezúhonnou mladou osobou, mala vybudovanú slušnú profesijnú kariéru (bývalá sudkyňa Mestského súdu v K., neskôr uznávaná a vyhľadávaná advokátka). Požívala spoločenskú prestíž a zahájenie trestného stíhania veľmi rýchle zasiahlo takmer do všetkých jej istôt. Osoby, ktoré najprv verili v jej nevinu v prevažnej miere prestali v ňu veriť a po tom, ako bola vzatá do väzby a dlhoročne trestne stíhaná sa od nej odvrátili. Oslobodzujúci rozsudok však nemal na vnímanie okolia s výnimkou osôb blízkych, ktoré jej neprestali veriť, podstatný dopad. V neposlednom rade o intenzite zásahu vypovedali v konaní svedkovia ako osobu žalobkyne v priebehu rokov trestného stíhania vnímali. V čase začatia trestného stíhania bola žalobkyňa mladou ženou vo veku cca XX rokov, ktorá bola okolím vnímaná ako veselá, priateľská, spoločenská, atraktívna žena, uznávaná a vyhľadávaná advokátka. V priebehu XX. rokov trestného stíhania sa osoba žalobkyne z pohľadu vnímania vonkajšieho sveta zmenila na podozrievavú, zatrpknutú, spoločnosti sa strániacu ženu, ktorej ako keby na sebe už nezáležalo. V tomto je možné badať neprimeraný zásah trestného stíhania do jej osobnej a osobnostnej sféry. Ďalej je zrejmý aj zásah do jej rodinného života, aký následok malo vedenie trestného stíhania a väzba na jej otca, dlhoročne uznávaného sudcu, ktorý neuniesol nespravodlivosť páchanú na žalobkyni, po náhlom ochorení predčasne zomrel a nedožil sa jej oslobodenia. Súd nemal vážnejšie pochybností uveriť tvrdeniam žalobkyne, že trestné stíhanie mohlo takto vážne zasiahnuť do jej rodinného života. I napriek pochybnostiam žalovaného, že nie je možné preukázať vzťah príčinnej súvislosti medzi trestným a väzobným stíhaním žalobkyne a smrťou jej otca, takúto súvislosť vnímalo aj okolie žalobkyne a nie je ťažké uveriť tomu, že otec žalobkyne ako dlhoročný sudca vnímal udalosti okolo jeho dcéry veľmi intenzívne. So zásahom do rodinnej sféry úzko súvisí aj zásah do spoločenskej sféry života žalobkyne, ktorá sa prakticky zo dňa na deň stala osobou nežiadúcou, podozrivou oproti obdobiu spred začatia trestného stíhania, keď bola vnímaná ako veľmi schopná a úspešná advokátka. Od žalobkyne sa odvrátili priatelia a známi z právnickej obce, prišla o renomé a početnú klientelu, jej kariéra sa zrútila, rodina žalobkyne začala mať finančné a existenčné problémy. Uvedené informácie vyplynuli z výpovede vypočutých svedkov, na ktorý obsah súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia rozhodnutia poukázal. V priebehu trestného stíhania sa žalobkyni narodilo dieťa a o okolnostiach súvisiacich s trestným stíhaním majúcich negatívny dopad na tehotenstvo a zdravie žalobkyne svedčí aj v konaní predložená gynekologická správa, ako aj výpoveď svedkyne V. Y.. Žalobkyňa veľmi citlivo vnímala aj to, že až doposiaľ napriek oslobodzujúcemu rozsudku je jej meno súčasťou rôznych publikácií, článkov, demagogických tvrdení, kde sa verejnosti nepodsúva to, že bola oslobodená. To bude v konečnom dôsledku mať veľmi negatívny vplyv aj do budúcna, na jej syna a jeho potomkov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že má tiež vedomosť o masovo šírených informáciách o žalobkyni, a to aj v súčasnosti, napr. v dokumentárnom cykle V., kde jedna časť je venovaná osobe neb. T. S. a v tejto súvislosti je spomínaná aj žalobkyňa, pričom z kontextu nevyplýva tá súvislosť, že žalobkyňa bola nevinná a skutkov, ktoré jej boli kladené za vinu sa v skutočnosti nedopustila.

18. K okolnostiam prežívania väzby žalobkyňou súd prvej inštancie uviedol aký negatívny dopad má samotné držanie vo väzbe a aký závažný zásah výkon väzby sám o sebe spôsobí na základných právach, slobodách a dôstojnosti zadržanej osoby. Spôsobí stres, neistotu, úzkosť, poníženie a zúfalstvo tak, ako to žalobkyňa popísala. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa bola bezúhonnou osobou pohybujúcou sa na opačnej strane zákona, keď v období pred začatím trestného stíhania ako sudkyňa bola osobou poverenou autoritatívne rozhodovať o sporných záležitostiach a „rozdávať spravodlivosť", neskôr ako advokátka poskytovala právne služby klientom, teda sa od nej očakávalo, že bude ctiť a dodržiavať zákon. Po vzatí do väzby sa ocitla na opačnej strane, bola konfrontovaná s hanbou a odsúdením.

19. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu súd zohľadnil okolnosti prípadu, predovšetkým negatívny dopad na osobný život žalobkyne, na životné podmienky a život prežitý počas trvania väzby, dopad na profesijný život žalobkyne, jej spoločenskú povesť a česť a v neposlednom rade aj na poškodenie zdravia. Stanovil, že za čas trvania väzby je dôvodné odškodnenie na hornej hranici, t.j. 60 eur za deň. Vychádzal z dĺžky mesiaca 30 dní a z doby trvania väzby 6 mesiacov, a preto priznal odškodnenie za väzbu vo výške 10.800 eur (6 mesiacov x 30 dní x 60 eur za deň). Za trestné stíhanie priznal odškodnenie 180.000 eur (50 eur za deň pri rovnakej dĺžke mesiaca a XX. rokoch, t.j. XXX mesiacoch trvania trestného stíhania). Zohľadnil, že v danom prípade trestné stíhanie žalobkyňu poškodilo a vyšla z neho po takmer XX. rokoch s rozvráteným profesijným, rodinným, spoločenským i osobným životom. Deklarovaná ujma spočívajúca v strate prestíže, kariéry, ovplyvnenia rodinného, spoločenského života a znehodnotenia zdravia s tým spojeného, k tomu súd uviedol, že povinnosti náhrady nie je možné sa vyhnúť a štát nemôže bagatelizovať závažnosť ujmy priznaním neprimerane nízkej náhrady, pretože takéto konanie je potrebné považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu. Zákonná úprava o zodpovednosti štátu za škodu zaväzuje štát absolútne, objektívne a je nevyhnutné, aby vzniknutú škodu nahradil v maximálnej možnej miere.

20. Vo vzťahu k výške náhrady za trestné stíhanie zároveň uviedol, že vychádzal zo závažnosti skutku, lebo voči žalobkyni bolo vedené trestné stíhanie pre podozrenie z trestného činu vydierania podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona (kde v čase vznesenia obvinenia bola trestná sadzba až 8 rokov). Podľa aktuálnej právnej kvalifikácie by sa jednalo o zločin ako úmyselný trestný čin, za ktorý zákon stanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou 5 rokov. Súd ďalej zdôraznil, že prihliadal na to, že trestné stíhanie žalobkyne malo počiatok práve v súvislosti s výkonom jej profesie. Ďalšou okolnosťou bola dĺžka trestného stíhania, ktoré trvalo od XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia konania oslobodením žalobkyne spod obžaloby dňa XX.XX.XXXX. Právna prax vychádza z poznatkov, že s predlžujúcou sa dĺžkou konania sa vytráca základný vzťah medzi trestným činom a ukladaným trestom. V prípade oslobodenia spod obžaloby však vzniká paradox - s predlžujúcou sa dobou od okamžiku zahájenia trestného stíhania do vynesenia právoplatného oslobodzujúceho rozsudku, sa znižuje záujem nezúčastnených osôb za stavu súčasného utvrdzovania sa ich presvedčenia o morálnej závadnosti stíhanej osoby. Ak je trestným stíhaním určitá osoba dehonestovaná, presvedčuje v rámci sociálnych väzieb dlhotrvajúce trestné stíhanie jej okolie o dôvodnosti trestného stíhania a správnosti postupu štátu. O to ťažšie nakoniec sa vyvrátia zasiate pochybnosti. Za situácie, kedy je advokát sám trestne stíhaný, stráca jeho činnosť na dôveryhodnosti. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 754/2016, v ktorom konaní ústavný súd považoval za primeranú čiastku odškodnenia za XX mesiacov trestného stíhania sumu 620 eur za mesiac, čo je v prepočte 20 eur za deň, pričom sa jednalo o pracovníka odboru hraničnej kontroly úradu hraničnej a cudzineckej polície stíhaného pre obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, nejednalo sa o masívnu medializáciu prípadu a trestné stíhanie trvalo cca X rokov. Vychádzajúc z dĺžky trvania trestného stíhania žalobkyne cca XX rokov a priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sumou 50 eur za deň, za primeranú náhradu súd prvej inštancie považoval 180.000,- eur (50 x 30 = 1.500 x 12 = 18.000 x 10 = 180.000 eur). K uvedenému súd prvej inštancie pripočítal aj priznanú náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 10.800 eur, čo spolu predstavuje odškodnenie vo výške 190.800 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Ďalej súd prvej inštancie zamietol nárok aj vo vzťahu k nároku na priznanie úroku z omeškania, nakoľko žalovaný sa do omeškania nedostal. Rozhodnutie o výške uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od posúdenia súdu, a preto v tejto časti žaloba nebola dôvodná.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 v spojení s § 251 a § 255 Civilného sporového poriadku tak, že žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná v kontexte s charakterom

konania, kde výška nemajetkovej ujmy závisela od posúdenia súdu, priznal plnú náhradu trov konania od neúspešného žalovaného.

22. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá odvolanie žalobkyňa. Namietala nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia. Nesúhlasila s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, poukazujúc na to, že predchádzajúcim rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 4Co/74/2011 z 02.12.2011 jej bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 230.000 eur. Namietala nedostatočné odškodnenie za nezákonnú väzbu, ktorá vychádza len mechanicky z počtu dní väzby a paušálnej sadzby odškodnenia za každý jeden deň väzby. Následky, ktorých odškodnenia sa žalobkyňa domáha vo všetkých oblastiach jej osobného, rodinného, profesionálneho a celkového spoločenského života nemohli skončiť, ani zaniknúť jej prepustením z väzby, ani skončením trestného stíhania, ani oslobodením, na ktoré skutočnosti opakovane poukázala v rámci svojich prednesov, vyplývajú z vykonaných svedeckých výpovedí a predložených listinných dôkazov. Následky väzby a väzobného stíhania žalobkyňa pociťuje a stretáva sa s nimi doposiaľ, s ktorými sa bude musieť vyrovnať do konca života. Priznané odškodnenie za väzbu vo výške 10.800 eur spolu s trestným stíhaním vo výške 190.800 eur považuje za extrémne nízke, nezodpovedajúce konkrétnym okolnostiam jej väzobného stíhania, najmä osobným pomerom, keď bola väzobne stíhaná ako advokátka v súvislosti s výkonom advokácie. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a priznať náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 190.800 eur v rámci žalovanej sumy 1.000.000 eur. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

23. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie aj žalovaný. Namietal vyhovujúci výrok a výrok o trovách konania z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Uviedol, že v danej veci sa jedná už o tretí rozsudok súdu prvej inštancie, pričom predchádzajúce dva rozsudky boli odvolacím súdom zrušené. Okrem toho bolo vydané jedno zrušujúce rozhodnutie najvyššieho súdu práve v otázkach relevantných pre aktuálny stav konania, ktoré sa týkajú nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný považoval za nevyhnutné na účely odvolania poukázať na zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/37/2012 zo dňa 31.12.2012. Uviedol, že po zrušení rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorého právnym názorom dovolacieho súdu bol odvolací súd viazaný, odvolací súd v zrušujúcom uznesení č. k. 4Co/95/2012-513 zo dňa 25.01.2013, vychádzal z právneho názoru dovolacieho súdu. Nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavoval 230.000 eur a bolo úlohou súdu prvej inštancie posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku v súlade s právnymi názormi dovolacieho a odvolacieho súdu, jednoznačne identifikovať zásah, v súvislosti s ktorým si žalobkyňa uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ďalej bolo povinnosťou rešpektovať názor, že náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať len za nezákonné zadržanie alebo zatknutie, teda len za väzbu a pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy zohľadniť len následky väzby a rozhodnutie riadne odôvodniť. V časti konkrétnej sumy poukázal na prípad G. proti B. republike, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 17.07.2012, v ktorom bolo ústavným súdom priznané primerané zadosťučinenie v sume 2.400 eur a Európsky súd pre ľudské práva priznal náhradu vo výške 8.000,- eur. Žalovaný zdôraznil, že súd prvej inštancie bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle ust. § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, i právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 Civilného sporového poriadku. Tieto zákonné príkazy absolútne nerešpektoval, ignoroval ich a žalobkyni po nevyjasnení titulu uplatneného nároku, či ním je väzba alebo trestné stíhanie, priznal náhradu nemajetkovej ujmy osobitne za XX-ročné trestné stíhanie v sume 180.000 eur a okrem toho osobitne i náhradu nemajetkovej ujmy za X mesiacov väzby v sume 10.800 eur. Vo vzťahu k otázke kasačnej záväznosti rozhodnutí nadriadených súdov poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/155/2011 zo dňa 21.12.2011. Odvolací súd, ako aj dovolací súd jednoznačne vyjadrili názor, že nie je možné priznať odškodnenie nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie, ale len za pozbavenie osobnej slobody (teda za väzbu). Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu na výzvu súdu opakovane vyjadrila, že si neuplatňuje nárok osobitne za trestné stíhanie. Napriek tomu jej bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v sume takmer 20 násobne presahujúcej sumu, ktorá jej bola priznaná za väzbu. Vysporiadanie sa s týmto stavom predpokladá len zrušenie alebo zmenu napadnutého rozsudku. Z tohto dôvodu žalovaný namietal, že napadnutý rozsudok trpí vadou konania, ktorá mohla mať (a nepochybne i mala) za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočívajúce v nerešpektovaní záväzného právneho názoru

odvolacieho a dovolacieho súdu, čo zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Okrem toho postup súdu prvej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní právneho názoru odvolacieho a dovolacieho súdu, vyjadreného k tej istej právnej veci, predstavuje aj procesný postup, ktorý znemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, t.j. právo žalovaného disponovať právoplatným rozsudkom vo veci, ktorý bude v súlade s vysloveným právnym názorom dovolacieho a odvolacieho súdu, na základe ktorého by bolo dlhoročné konanie právoplatne skončené. Takýto postup priamo zasahuje do zásady právnej istoty, a teda predstavuje i porušenie práva na spravodlivý proces a zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Ďalej poukázal na to, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vymedziť základ uplatneného nároku, teda či sa jedná o nárok za väzbu, za trestné stíhanie, alebo za dĺžku konania a podobne. Žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, že sa nedomáha náhrady za samotné trestné stíhanie, ani za dĺžku konania. Nemajetkovú ujmu si po rozšírení žaloby uplatnila vo výške 1.000.000 eur s prísl. ako náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru. Prehlásila, že sa nedomáha náhrad podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Toto podanie žalovaný považoval za opravu, či doplnenie žaloby podľa § 129 Civilného sporového poriadku, ktorým sa malo definitívne ustáliť, čo je predmetom konania, teda, o aký nárok ide, s akým zásahom si žalobkyňa uplatňuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Týmto podaním žalobkyňa jednoznačne identifikovala a označila rozhodnutie o väzbe za titul uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Zároveň žalobkyňa výslovne uviedla, že si neuplatňuje právo na akúkoľvek náhradu osobitne za samostatné trestné stíhanie, ani za jeho dĺžku. Tým vymedzila nárok na náhradu škody za nezákonnú väzbu. Právny zástupca žalobkyne však na pojednávaní dňa XX.XX.XXXX predniesol pomerne komplikovaný právny konštrukt hovoriaci o tom, že bez vznesenia obvinenia nemôže byť väzba, resp., že väzba je súčasťou trestného stíhania. Na tomto vyjadrení, ktoré žalobkyňa doručila súdu dňa XX.XX.XXXX, zopakovala právny názor právneho zástupcu, podľa ktorého väzba neexistuje bez trestného stíhania s tým, že ak tvrdí, že si uplatňuje nárok za väzbu, uplatnila si ho za celé trestné stíhanie, keďže je integrálnou súčasťou väzby. S týmto právnym názorom sa žalovaný nestotožnil, lebo je v rozpore s právnym názorom uvedeným v zrušujúcich rozhodnutiach, ktoré vyjadrili nadriadené súdy. Ďalej žalovaný poukázal na to, že súd prvej inštancie, ak osobitne priznal nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a osobitne nárok na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia alebo nezákonným rozhodnutím (teda za trestné stíhanie), nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušenia práva na spravodlivý proces. Súd žalovaného o tomto právnom posúdení neoboznámil, žalovaný nemohol vo vzťahu k nároku spojeného s trestným stíhaním uplatniť prostriedky procesnej obrany a nemohol sa k nároku vyjadriť. Uvedené skutočnosti podľa názoru žalovaného zakladajú odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Ďalej poukázal na to, že priznanie nároku strane sporu, ktorý si neuplatnila, resp. postup súdu, pri ktorom neprípustným spôsobom nahrádza dispozičné oprávnenie žalobcu a uplatnený nárok rozdeľuje, kategorizuje, či nanovo definuje, považoval žalovaný za inú vadu konania, ktorá mohla mať a v danom prípade i mala za následok nesprávne rozhodnutie, čo zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Osobitne z výroku o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie žalovaný poukázal na ust. § 20 zákona č. 58/1969 Zb., ktorý odkazuje v prípade, že v osobitnom právnom predpise nie je ustanovené inak, na právnu úpravu vyplývajúcu z Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal na ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že uviedol, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy aplikáciou čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny nie je možné. Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy, sa práva domáhať podľa čl. 46 ústavy je možné len v medziach zákona, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Vo vzťahu k právu na náhradu škody nezákonným rozhodnutím súdu podľa § 36 ods. 3 listiny platí ods. 4, podľa ktorého podmienky a podrobnosti ustanoví zákon. Keďže zákon č. 58/1969 Zb. neumožňuje pre prípad odškodnenia nemajetkovej ujmy, nepatrí takéto právo ani podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, ani podľa čl. 36 ods. 3 listiny. Odškodnenie nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie podľa zákona č. 58/1969 Zb. neumožňuje ani aplikácia čl. 5 ods. 5 dohovoru. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie nie je možné ani priamou aplikáciou tohto článku dohovoru, keďže ten umožňuje odškodnenie obeti zatknutia alebo zadržania, ktoré by boli realizované v rozpore s čl. 5 dohovoru. Súd prvej inštancie i napriek týmto úvahám žalobkyni priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, a preto podľa názoru žalovaného vec nesprávne právne posúdil, a to nesprávnou aplikáciou ust. čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ktoré priamo neupravujú právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ale odkazujú na zákon, ktorý odškodnenie nemajetkovej ujmy neumožňuje. Súd neaplikoval korektne § 20 zákona č. 58/1969 Zb. a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Ďalej žalovaný namietal, že napadnuté

rozhodnutie je v tejto časti absolútne nepreskúmateľné, lebo nie je zrejmé, aké ustanovenia súd aplikoval, ako ich vykladal, okrem reprodukovania záverov ústavného súdu, konkrétne v bodoch 61 a 62 odôvodnenia, absentuje akákoľvek právna úvaha. Z uvedeného podľa názoru žalovaného vyplýva, že akékoľvek právne úvahy a závery v týchto častiach napadnutého rozhodnutia chýbajú, čo zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. b), resp. d) Civilného sporového poriadku. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval záväzné právne názory odvolacieho súdu v uznesení č.k. 4Co/95/2012-513 zo dňa 25.01.2013, najvyššieho súdu v uznesení sp. zn. 6Cdo/37/2012 zo dňa 31.7.2012, ale neprípustným spôsobom uprednostnil právny názor vyjadrený v náleze ústavného súdu, ktorý v žiadnom prípade nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov, práve naopak, ide o exces, jednorazové rozhodnutie a ak existujú ďalšie, sú vydané len s odkazom na tento jediný nález. Poukázal na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 2 ods. 2 Základných princípoch Civilného sporového poriadku, ako aj zdôraznil, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie rešpektovať pre neho záväzný právny názor dovolacieho súdu.

24. Podľa názoru žalovaného, priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nie je možné ani za väzbu z titulu rozhodnutia o väzbe podľa § 5 zákona č. 58/1969 Zb. Žalovaný si je vedomý toho, že v tejto otázke bol súd prvej inštancie viazaný právnym názorom nadriadených súdov, osobitne odvolací dôvod k tejto otázke uplatnil len pre to, aby mohol byť predmetom ďalšieho skúmania na nadriadenom odvolacom, prípadne neskôr dovolacom súde. Podľa znenia zákona č. 58/1969 Zb. je možné priznať náhradu len skutočnej škody a ušlého zisku, resp. škodu na zdraví. Akékoľvek iné právne posúdenie by smerovalo k rozhodnutiu contra legem. Ďalej poukázal na čl. 154c ods. 1 ústavy s tým, že uviedol, že medzinárodné dohovory, medzi ktoré patrí i dohovor, ktorého čl. 5 ods. 1 zaručuje právo na slobodu a bezpečnosť, zakazuje akékoľvek pozbavenie osobnej slobody, okrem prípadov uvedených v písm. a) až f). Žalovaný bol toho názoru, že pozbavenie osobnej slobody v prípade žalobkyne bolo uskutočnené v súlade s čl. 5 ods. 1 dohovoru. V zmysle čl. 5 ods. 5 dohovoru nárok na odškodnenie patrí osobe, ak bola obeťou zatknutia v rozpore s ust. čl. 5, keďže v danom prípade pozbavenie osobnej slobody žalobkyne bolo v súlade s čl. 5 ods. 1 dohovoru, nepatrí odškodnenie v súlade s čl. 5 ods. 5 dohovoru. Žalovaný bol toho názoru, že vo všeobecnosti väzba v trestnom konaní, ktorá sa skončí oslobodením spod obžaloby, nie je v rozpore so zákonom a nepredstavuje porušenie práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru. Preto nie je možné priamo aplikovať dohovor na tento prípad, keďže prípad žalobkyne nie je spojený s právom na odškodnenie podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru. Tento článok nielenže nezabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd ako zákon č. 58/1969 Zb., ale naopak menší, keďže s prípadom žalobkyne nespája ani len vznik nároku na náhradu nemajetkovej škody. Ani s odkazom na čl. 154c ods. 1 ústavy, na daný prípad nie je možné priamo aplikovať dohovor a priznať žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj v tejto časti súd prvej inštancie dôvodnosť nároku nesprávne posúdil, čím zaťažil rozhodnutie vadou, čo zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Poukázal na dôvodne vznesenú námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody, v ktorej časti bola žaloba žalobkyne právoplatne zamietnutá vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie na uplatnený nárok náhrady nemajetkovej ujmy pri vznesenej námietke premlčania nesprávne aplikoval ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb., v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil, čo zakladá odvolací dôvod z ust. § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Záver súdu prvej inštancie o tom, že pokiaľ ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. neupravuje náhradu nemajetkovej ujmy, tak tento záver neviedol súd k zamietnutiu nároku, ale naopak k jej priznaniu, lebo keďže ho zákon neupravuje, nemôže sa ani premlčať. Ak by sa aj na premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o väzbe nemala aplikovať premlčacia lehota podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb., súd neuviedol žiadne odôvodnenie, prečo by sa na takýto nárok mala aplikovať práve premlčacia lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka a takúto aplikáciu považoval za svojvoľnú. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považoval za vnútorne rozporné (pri porovnaní odôvodnenia uvedených bodoch 60 a 61), nelogické a nepreskúmateľné, a preto podľa žalovaného sa jedná o odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. b), resp. písm. d) Civilného sporového poriadku. Zdôraznil, že vznesená námietka premlčania sa vzťahovala k celému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá bola predmetom konania.

25. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalovaný poukázal na to, že mu nie je známe žiadne rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, či ústavného súdu, ktorým by bolo priznané zadosťučinenie v porovnateľnej výške. Priznaná suma sa vymyká z rozhodovacej činnosti súdov, niekoľkonásobne prevyšuje akceptovateľné odškodnenie nemajetkovej ujmy tak, podľa zákona č.

58/1969 Zb., ako aj podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na prípad G. proti B. republike, kde zo strany ústavného súdu bolo priznané zadosťučinenie na úrovni 70.000,- Sk, čo je približne na úrovni 2.400 eur a zo strany Európskeho súdu pre ľudské práva zadosťučinenie v sume 8.000 eur, pričom sťažovateľ požadoval 163.646 eur. Poukázal na aktuálny právny stav s účinnosťou od 01.01.2013, kde suma náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. je limitovaná zhora, a to sumou, akou sú odškodňované obete násilných trestných činov pri týchto najzávažnejších následkoch, najmä v prípade smrti. Ide o sumu 50-násobku minimálnej mzdy, teda na úrovni približne 20.000 eur. Podľa názoru žalovaného, súd prvej inštancie mal prihliadať na aktuálne pravidlá pri určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Priznaním sumy takmer na úrovni 200.000 eur i s ohľadom na akékoľvek osobitné okolnosti tohto prípadu, podľa názoru žalovaného zjavne priznal sumu niekoľkonásobne presahujúcu akékoľvek rozumné a primerané odškodnenie. Závery súdu prvej inštancie pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch považoval za nepreskúmateľné, svojvoľné a arbitrárne. Poukázal na odôvodnenie bodu 65, v ktorom sám súd prvej inštancie uvádza, že priznaná nemajetková ujma nemôže byť len nepatrná z dôvodu, že pôsobí až cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť. Žalovaný bol toho názoru, že cynicky a bez citu pre elementárnu spravodlivosť pôsobí dôsledok „výpočtu“ priznanej nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, ktoré niekoľkonásobne prevyšuje náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu. Vo vzťahu ku konkrétnej sume náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za väzbu poukázal na to, že súd sa v princípe pohyboval na úrovni akceptovateľnej sumy za deň väzby. Náhrada nemajetkovej ujmy na úrovni 20-60 eur vyplýva z ustálenej rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky. Na druhej strane je nevyhnutné, aby priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zodpovedalo skutkovým okolnostiam prípadu a bolo nimi odôvodnené. Súd v odôvodnení bodu 65 uviedol, že zohľadnil okolnosti prípadu z pohľadu negatívneho pohľadu na osobný život žalobkyne, na životné podmienky a život prežitý počas trvania väzby, dopad na profesný život žalobkyne, jej spoločenskú povesť a česť a v neposlednom rade aj na poškodenie zdravia. Podľa názoru žalovaného, ale nezodpovedal, na základe akých dôkazov a úvah dospel k záverom odôvodňujúcim priznanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Bod 65 odôvodnenia považoval za všeobecne odcitovanú pasáž, ktorá nie je v úvahách logická, pokiaľ súd musel zohľadniť XX-ročné trestné stíhanie pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktoré bolo už zohľadnené pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy za každý deň XX-ročného trestného stíhania, za ktoré priznal 180.000 eur. Opätovne poukázal na nepreskúmateľnosť časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ohľadne výšky, ktorú odôvodnil len pomerne všeobecnými závermi, ktoré nemôžu napĺňať nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ktoré prijaté závery nemajú podklad vo vykonanom dokazovaní. Uplatnené námietky sa podľa názoru žalovaného vzťahujú aj k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v konkrétnej výške odôvodnené v bode 66 napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prednášal teóriu o tom, ako dlhotrvajúce trestné stíhanie spôsobuje závažnejšie zásahy do života osoby, keďže pri dlhšom stíhaní sa znižuje záujem zúčastnených osôb a utvrdzuje sa v nich presvedčenie o morálnej závadnosti stíhanej osoby. Tieto závery súdu sú nepreskúmateľné, nemajú žiadny podklad vo vykonanom dokazovaní a v konkrétnom prípade ignorujú ďalšie skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo. Vo vzťahu k zohľadneniu skutočnosti, že žalobkyňa bola stíhaná ako advokátka a trestným stíhaním strácala na dôveryhodnosti, k tomu žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie vôbec žiadnym spôsobom nepodrobil kritike tieto závery, či boli dôsledkom väzby a trestného stíhania, ktoré sú predmetom konania. V čase výsluchu svedkov už prebiehalo i druhé trestné konanie, v ktorom bola žalobkyňa taktiež vo väzbe. Namietal aj odôvodnenie v bode 64 napadnutého rozhodnutia s tým, že uviedol, že súd prvej inštancie sa pri viacerých záveroch dopustil chyby vyvodzovania príčinnej súvislosti medzi dvoma javmi len v dôsledku ich časovej postupnosti. Na jednej strane je pravda, že príčinou jedného javu môže byť len jav, ktorý sa stal pred ním. Z tohto pohľadu časové hľadisko je jedným z predpokladov prijatia záveru o existencii príčinnej súvislosti, ale nie je rozhodujúcim. Neobstoja závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 64 napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k hodnoteniu svedeckých výpovedí, ktoré mali potvrdiť rozdiel v správaní sa a v celkovom vystupovaní žalobkyne, ako ju poznali počas štúdia, počas jej pôsobenia ako sudkyne alebo advokátky pred trestným stíhaním a väzbou, oproti jej správaniu a vystupovaniu po rokoch. Žiaden zo svedkov sa ale nedotkol označenia príčin tejto zmeny a príčinami sa nezaoberal ani súd. Navyše svedkovia, ktorí boli vypočutí na pojednávaní dňa XX.X.XXXX, vypovedali už v čase nasledujúcom po druhej väzbe a začatí druhého trestného stíhania žalobkyne. Súd úplne prehliadol podstatné závery zo svedeckých výpovedí, ktoré jednoznačne nenaznačili za príčinu, prečo sa svedkovia so žalobkyňou odmietajú, resp. odmietali stýkať, či práve pre trestné stíhanie a väzbu, ktoré sú predmetom tohto konania. Napr. Q.. R. E. uviedol, že žalobkyňa mala zlú povesť, že sa „stýkala s takými ľuďmi, s akými sa stýkala“ a väzobné trestné stíhanie označil len za jednu z viacerých príčin toho, že sa so žalobkyňou nemal chuť stretnúť. Taktiež poukázal na výpoveď svedka Q.. S. a Q.. M. s tým, že uvedení svedkovia sa vyjadrili, že Q..

S. bol upozornený kolegami, že žalobkyňa je svojská, má styky s východoslovenským podsvetím a Q.. M. sa vyjadril, že po roku XXXX sa pozeral na spôsoby žalobkyne odsudzujúco. Ďalší svedkovia, a to osoby pohybujúce sa v prostredí justície, advokáti, sudcovia, vyšetrovatelia sa jednoznačne vyjadrili, že uverili obvineniam tak, ako boli medializované. Nechceli žalobkyňu kontaktovať a odsúdili ju. Poukázal na výpovede svedkov Q.. T., Q.. X., Q.. K., Q.. S. s tým, že žalovaný bol toho názoru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď identifikoval následky väzby a trestného stíhania v bode 64 a 66 odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré ale z vykonaného dokazovania nebolo možné bez pochybností prijať. Uvedené pochybenie zakladá odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. V tejto časti považoval odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za nepreskúmateľné, zmätočné, vnútorne rozporné, obsahujúce množstvo spochybniteľných dôkazov a predpokladov, ako aj skutočnosti, ktoré priamo a bezprostredne nesúviseli s väzobným trestným stíhaním. Tieto dôvody zakladajú odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. b), resp. písm. d) Civilného sporového poriadku.

26. Žalovaný odvolaním napadol aj výrok o trovách konania. Uviedol, že na pojednávaní dňa XX.XX.XXXX došlo k pripusteniu rozšírenia žaloby, po ktorom žalobkyňa požadovala náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000.000 eur namiesto pôvodne požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 497.908,78 eura. Poukázal na to, že súd prvej inštancie nezohľadnil úspech žalovaného v časti právoplatného zamietnutia žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody v sume 12.627,63 eura, ktorá bola v celom rozsahu právoplatne zamietnutá. Z tohto dôvodu nemôže byť rozhodnutie o trovách konania správne a zákonné, lebo v tejto časti uplatneného nároku bol úspešný žalovaný. Súd prvej inštancie úspech žalovaného v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nezohľadnil a priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pokiaľ súd bol toho názoru, že žalobkyňa bola v celom rozsahu úspešná v rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy, vychádzal už zo zrušeného Občianskeho súdneho poriadku, resp. nie je zrejmé, aké ustanovenie Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie aplikoval, ak priznal žalobkyni plný úspech s odvolaním sa na charakter konania, v ktorom výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. Poukázal na ust. § 142 Občianskeho súdneho poriadku s tým, že s účinnosťou od 01.07.2016, ustanovenie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu sa nachádzajú v ust. § 255 Civilného sporového poriadku, na ktoré poukázal. Bol toho názoru, že právna úprava sa zmenila, a to zásadne v časti vypustenia pravidla, ktoré bolo v predchádzajúcom znení procesného kódexu vyjadrené v ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. V danom prípade je rozhodovanie o trovách konania ponechané len na zásade úspechu, ktorá sa posudzuje porovnaním nároku, ktorý bol uplatnený v konaní žalobkyňou s nárokom, ktorý jej bol priznaný, resp. s výsledkom konania. Ak si žalobkyňa uplatnila právo na náhradu majetkovej ujmy v sume 12.627,63 eura, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 497.908,78 eura, po rozšírení 1.000.000 eur, celkom si uplatnila 1.012.627,63 eura a bola jej priznaná suma 190.800 eur, čo znamená celkový úspech žalovaného v časti 81,16 % a úspech žalobkyne v časti 18,84 %. Z týchto údajov je zrejmé, že podľa pomeru úspechu, mala byť priznaná náhrada trov konania žalovanému. Proti výroku o trovách konania preto žalovaný uplatnil odvolacie dôvody vyplývajúce z ust. § 365 ods. 1 písm. h), f), b), resp. d) Civilného sporového poriadku. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 388 Civilného sporového poriadku a žalobu zamietnuť. Priznať žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alebo napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

27. Skôr než odvolací súd pristúpil k preskúmaniu podaného odvolania na úvod uvádza: Žalobkyňa sa od žalovanej pôvodne domáhala zaplatenia 15 380 420 niekdajších Sk (510 536,41 €) s 9 %-ným úrokom z omeškania od 26. januára 2007 do zaplatenia a súd prvej inštancie (do 30. júna 2016 vrátane „stupňa“) v poradí prvým rozsudkom (z 9. marca 2009 č. k. 9C/92/07-223) uložil žalovanej (pokiaľ šlo o vec samu) povinnosť zaplatiť žalobkyni 165 969,60 € s 9 %-ným úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol. Takýto jeho rozsudok odvolací súd rozsudkom z 13. novembra 2009 sp. zn. 4Co/76/2009 potvrdil čo do zamietnutia žaloby o 12 627,63 € a vo zvyšku ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Následne po odmietnutí dovolania žalobkyne, smerujúceho proti výrokom rozsudkov oboch nižších súdov o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 12 139 € v poradí druhým rozsudkom súdu prvého stupňa zo 4. mája 2011 č. k. 9C/92/2007-377 (po pripustení 14. marca 2011 zmeny žaloby, spočívajúcej v rozšírení pôvodnej požiadavky na sumu 1 000 000 € s 9 %-ným úrokom z omeškania ročne od 27. júla 2006 do zaplatenia) došlo k uloženiu žalovanej povinnosti zaplatiť žalobkyni 230 000 € s 9 %-ným úrokom z omeškania od 26. januára 2007 do zaplatenia (do 3 dní od právoplatnosti rozsudku), k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti a k vyhradeniu rozhodnutia o trovách konania osobitnému

rozhodnutiu. Tento rozsudok odvolací súd na odvolania oboch strán sporu rozsudkom z 2. decembra 2011 sp. zn. 4Co/74/2011 potvrdil vo vyhovujúcej časti vo veci samej, týkajúcej sa istiny aj v zamietajúcej časti vo veci samej a zmenil ho vo výroku o priznaní úrokov z omeškania zamietnutím žaloby aj v tejto časti. Najvyšší súd nato uznesením z 31. júla 2012 sp. zn. 6Cdo/37/2012 na dovolanie žalovanej (podľa záhlavia tohto uznesenia nesprávne „žalobkyne“) zrušil rozsudok odvolacieho súdu z 2. decembra 2011 vo výroku potvrdzujúcom žalobe vyhovujúce rozhodnutie súdu prvého stupňa (o povinnosti na zaplatenie 230 000 €) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie; na čo odvolací súd nadviazal uznesením z 25. januára 2013 sp. zn. 4Co/95/2012, ktorým (rozhodujúc takto už len o odvolaní žalovanej) zrušil v poradí druhý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 230 000 € a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Následne súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 16.04.2018 č. k. 9C/49/2013-248 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 190.800 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %. Na základe podaného odvolania strán sporu, odvolací súd rozsudkom zo dňa 14.05.2019 sp. zn. 4Co/115/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku zmenil uložením povinnosti zaplatiť žalobkyni 81.400 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a zamietnutím žaloby v prevyšujúcej časti. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 6Cdo/224/2019 o dovolaniach strán sporu proti rozsudku odvolacieho súdu rozhodol tak, že dovolanie žalobkyne odmietol a rozsudok odvolacieho súdu vo vyhovujúcej časti vo veci samej a v časti o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne odvolací súd rozsudkom z 1. marca 2023 sp. zn. 3Co/5/2023 (ďalej aj „ostatný rozsudok“) rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I. o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 20 800 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 387 ods. 1 aj 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) potvrdil a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti podľa § 388 CSP zmenil výrok I. tak, že žalobu nad práve uvedenú sumu zamietol.

28. Odvolací súd svoj ostatný rozsudok z 1. marca 2023 sp. zn. 3Co/5/2023 odôvodnil právne ustanoveniami § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „zákon č. 514/2003 Z. z.“); § 5 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej tiež len „zákon č. 58/1969 Zb.“); čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej tiež len „Dohovor“); čl. 2 ods. 2 a čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „Ústava“) a § 101 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „OZ“) i s poukazmi na celý rad rozhodnutí najvyššieho súdu (sp. zn. 4MCdo/15/2009, 1Cdo/53/93, R 35/1991, 3Cdo/194/2010, 4Cdo/125/2019, 4Cdo/171/2005, 6MCdo/15/2012, 3Cdo/19/2018, 6Cdo/44/2017, 3Cdo/25/2019, 3Cdo/7/2017 a 6Cdo/37/2012, posledného vydaného priamo v prejednávanej veci); Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej tiež len „NS ČR“ 1Cz 6/90 - publikovaný ako R 35/1991 a 30Cdo 2357/2010); Ústavného súdu Českej republiky (IV. ÚS 428/05, IV. ÚS 642/05 a II. ÚS 590/08); Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ÚS SR“ II. ÚS 78/05, II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09, I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06, IV. ÚS 92/09, IV. ÚS 209/2010, m.m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS. 328/05, IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06 a III. ÚS 147/06); ako aj viacerých súdov prvej inštancie a odvolacích súdov (Okresného súdu - ďalej len „OS“ Lučenec sp. zn. 5C/161/2013 a 6C/131/2014, Krajského súdu - ďalej len „KS“ v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/433/2014, 16Co/63/2016 a 16Co/104/2016, OS Rimavská Sobota sp. zn. 8C/144/2009 a 8C/227/2015, OS Košice II sp. zn. 11C/229/2010 a 37C/31/2014, KS v Košiciach sp. zn. 3Co/175/2016 a 6Co/322/2016, OS Prešov sp. zn. 20C/43/2018 a 14C/45/2020 a svoje rozhodnutia - rozumej rozhodnutia KS v Prešove sp. zn. 14Co/1/2021 a 3Co/50/2022).

29. V odôvodnení ostatného rozsudku odvolací súd uviedol, že predmetom konania (a teda aj odvolacieho prieskumu) po odmietnutí dovolania žalobkyne (uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/224/2019) ostal uplatnený nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 81 400 €, ktorý žalobkyňa odôvodňovala tým, že bolo voči nej začaté trestné stíhanie, bola vzatá do väzby, čím došlo k obmedzeniu jej osobnej slobody, utrpela jej povesť, znemožnil sa jej výkon advokácie, znížil sa príjem, bol vážne narušený jej rodinný, osobný a pracovný život a napokon bola spod obžaloby oslobodená. Odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie tvrdenú nezákonnosť správne posudzoval podľa zákona č. 58/1969 Zb. K žalovanou vznesenej námietke premlčania odvolací súd

konštatoval správnosť jej vyhodnotenia súdom prvej inštancie ako nedôvodnej, keďže pre včasnosť nároku žalobkyne postačovala všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvýkrát, t. j. odo dňa vzniku práva. Keďže rozsudok OS Žilina zo 14. októbra 2004 č. k. 3T/394/2000-1562 v spojení s uznesením KS v Žiline z 26. júla 2005 č. k. 1To/38/2005-1608, ktorými bola žalobkyňa spod obžaloby oslobodená, nadobudol právoplatnosť 26. júla 2005 a žaloba bola na súde podaná 24. októbra 2007, stalo sa tak v rámci trojročnej všeobecnej doby, a preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je premlčaný.

30. Odvolací súd ďalej považoval za nepochybné, že vo vzťahu k žalobkyni bol vykonaný nesprávny zásah štátu, ktorý musí byť odčinený, keďže za takýto zásah v súlade s vyššie uvedeným zodpovedá štát. Žalobkyňa v tomto konaní uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za jej trestné stíhanie trvajúce XX rokov a skončené jej oslobodením spod obžaloby vrátane väzby vykonanej v priebehu trestného konania od XX. P. XXXX do XX. H. XXXX, pričom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z časového hľadiska spadal do obdobia účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. (t. j. pred nadobudnutím účinnosti neskoršieho zákona č. 514/2003 Z. z.). Tento síce nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu a trestné stíhanie (ako samostatný ním poznaný nárok na náhradu) neupravoval, a preto popri úprave v Dohovore (predstavujúcej základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu) ústavnoprávne základy nároku na náhradu za trestné stíhanie (skončené oslobodením spod obžaloby) bolo treba hľadať v Ústave. Odvolací súd konštatoval, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a súd prvej inštancie aj správne aplikoval právne predpisy vzťahujúce sa na prejednávanú vec, nesprávne však rozhodol o priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy.

31. Pokiaľ strany sporu v odvolaní namietali výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa v ostatnom rozsudku stotožnil s postupom súdu prvej inštancie o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu odkazujúc na rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo 2357/2010 na hornej hranici sumou 60 €/deň (1 500 CZK = 60 €) s poukazom na okolnosti daného prípadu (dopad väzby na osobný a profesijný život, česť, dobrú povesť a poškodenie zdravia) a potvrdil správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z dĺžky mesiaca 30 dní, doby trvania väzby 6 mesiacov a nimi podmieneného odškodnenia za väzbu vo výške 10 800 € (30 dní x 6 mesiacov, t. j. 180 dní x 60 eur/deň). Odvolací súd v uvedenej súvislosti doplnil, že priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie zapadá do úvah primeranosti relutárnej satisfakcie, nakoľko ide o výnimočné okolnosti konkrétnej právnej veci, kde sa pripúšťa vyššia relutárna satisfakcia.

32. Pokiaľ strany sporu v odvolaní namietali výšku nemajetkovej ujmy za vedené trestné stíhanie, odvolací súd v ostatnom rozsudku určil sumu 10 000 € s poukazom na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov v obdobných veciach, judikatúru ÚS SR a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej tiež len „ESĽP“) a dĺžku trvania trestného stíhania po dobu takmer desiatich rokov. Konštatoval, že u žalobkyne išlo o desaťročné, dlhoročné trestné stíhanie, ktoré prekračuje priemernú dĺžku vedenia trestného stíhania v obdobných prípadoch a v konaní bolo preukázané, že tieto okolnosti mali vplyv na zmenu správania žalobkyne a jej bežného života; ako aj to, že niet najmenších pochybností o záveroch trestného konania vedúceho k oslobodeniu žalobkyne spod obžaloby (bod 50. rozsudku odvolacieho súdu).

33. Vo vzťahu k priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie odvolací súd v ostatnom rozsudku zároveň uviedol, že aj keď podľa ustanovenia § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred 1. januárom 2009 spravuje predpismi účinnými do 31. decembra 2008 a ustanovenie § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2008 vrátane neobsahovalo maximálnu povolenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd mohol priznať (za ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci), možno ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v aktuálne účinnom znení považovať za akési vodítko pri priznávaní samotnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Aktuálne platné znenie ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zakazuje priznať výšku nemajetkovej ujmy nad výšku odškodnenia obete násilného trestného činu. Poukázal pritom na rozhodovaciu činnosť ESĽP (Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko) a najvyššieho súdu (sp. zn. 4Cdo/171/2005) a konštatoval, že súd prvej inštancie sa pri riešení predmetnej otázky výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy neriadil vyššie uvedenou už ustálenou rozhodovacou praxou vyjadrenou v označených rozhodnutiach. Ak výsledkom toho bolo, že pri úvahách o určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy neprihliadol na závery najvyššieho súdu o potrebe určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po náležitom

zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie a zároveň uplatnený nárok neposúdil aj v kontexte s rozhodnutiami ÚS SR a ESĽP, odklonil sa od ustálenej praxe najvyššieho súdu a rozhodol preto aj vecne nesprávne. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že porovnaním nemajetkovej ujmy žalobkyne v jej spoločenskom, osobnom, profesijnom, rodinnom živote v porovnaní so škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia či sexuálneho zneužívania, sa javí nemajetková ujma vo výške 20 800 € (10.800 eur za väzbu a 10.000 eur za nezákonné trestné konanie) ako dostatočná, nakoľko z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplynula potreba, aby ujma, ktorú utrpela žalobkyňa, prevyšovala odškodnenie, ktoré sa priznáva obetiam (50-násobok minimálnej mzdy), ktorým bolo zasiahnuté do ich práva na život (zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených trestným činom). S ohľadom na uvedené preto odvolací súd konštatoval, že žalobkyňou požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie a väzbu nad sumu 20.800 eur je neprimeraná, a preto v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy nad 20.800 eur zamietol.

34. Proti rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 01.03.2023 sp. zn. 3Co/5/2023 podali dovolanie obe strany sporu.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.09.2025 sp. zn. 6Cdo/109/2023 dovolanie žalovanej odmietol a rozsudok Krajského súdu v Prešove z 01.03.2023 sp. zn. 3Co/5/2023 v zmeňujúcej časti vo veci samej a v časti trov konania zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/109/2023, zo dňa 25.09.2025 vyplýva, cit.: „Špecificky k dovolacím námietkam žalovanej, týkajúcim sa nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v ňou napádanej časti, sa žiada uviesť, že z obsahu spisu vyplýva, že v konaní bol vyčerpávajúcim spôsobom zistený a ustálený právny základ uplatneného nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže je nepochybné a ustálené, že voči žalobkyni bol vykonaný nesprávny zásah štátu vo forme trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby a to vrátane väzby, ktorá bola vykonaná v priebehu trestného konania. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z časového hľadiska spadal do obdobia účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. Ako uviedol ÚS SR v náleze z 24. januára 2017 č. k. III. ÚS 754/2016-42, ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 Ústavy a čl. 36 ods. 3 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí riešiť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky zo 17. júna 2008 sp. zn. II. ÚS 590/08 a z 28. augusta 2017 sp. zn. IV. ÚS 642/05). Ústavný súd v označenom náleze konštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak, než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne), je ústavne akceptovateľným a Ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. (t. j. pred 1. júlom 2004). S ohľadom na práve uvedené preto nie je možné uznať prípustnosť a súčasne ani dôvodnosť dovolacieho dôvodu žalovanej, ktorým namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy osobitne za trestné stíhanie. Dovolací súd nad rámec uvedeného pritom považuje za potrebné doplniť, že z obsahu podaní žalobkyne z prejednávanej veci je nepochybné, že táto si uplatňovala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu aj za nezákonné trestné stíhanie. Uvedené bolo potvrdené a ustálené aj v odvolacom konaní výsluchom samotnej žalobkyne. Vo vzťahu k namietanej výške náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné doplniť, že odvolací súd napádaným rozsudkom s poukazom na rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo 2357/2010 považoval za primerané žalobkyňu v rámci relutárnej satisfakcie za väzbu „odškodniť“ v rámci rozpätia 20 - 60 € za deň väzby so zreteľom na všetky okolnosti prípadu (zohľadňujúc negatívny dopad väzby na osobný a profesijný život žalobkyne, na život prežitý počas trvania väzby, jej spoločenskú povesť a česť a v neposlednom rade aj na poškodenie zdravia) na vrchnej hranici odškodnenia sumou 60 € za deň, pričom vychádzal z dĺžky mesiaca 30 dní a doby trvania väzby 6 mesiacov, teda priznal odškodnenie za väzbu vo výške 10 800 € (bod 48. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy za vedené trestné stíhanie s prihliadnutím na zhodnotenie mnohých okolností v osobnostnej sfére žalobkyne, na skutočnosť, že u žalobkyne išlo o desaťročné, dlhoročné trestné stíhanie, ktoré prekračuje primeranú dĺžku vedenia trestného stíhania v obdobných prípadoch a tiež na rozhodovaciu činnosť iných súdov v obdobných veciach, nepovažoval sumu 10 000 €, ktorú žalobkyni

priznal, za neudržateľne vysokú ani za neprimeranú (body 51. a 52. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie, keď ním priznanú náhradu nemajetkovej ujmy potvrdil iba do sumy 20 800 € a vo zvyšku ho zmenil tak, že žalobu zamietol, odôvodnil v bode 62. rozsudku, kde uviedol, že v posudzovanom prípade sa súd prvej inštancie pri riešení výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy neriadil ustálenou rozhodovacou praxou vyjadrenou v ním označených rozhodnutiach. Nebolo tak možné usúdiť na dôvodnosť dovolacej námietky žalovanej tzv. zmätočnosťou ani vo vzťahu k procesnému postupu odvolacieho súdu spočívajúcemu v zmene rozsudku súdu prvej inštancie (odhliadajúc na tomto mieste od toho, že táto v rozhodujúcej časti vyznela v prospech tejto dovolateľky). (bod 32 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Druhým žalovanou uplatneným dovolacím dôvodom bolo namietané nesprávne právne posúdenie veci pre tvrdený odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy za väzobné trestné stíhanie. Najvyšší súd sa problematikou určovania primeranej výšky nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach (naposledy komplexnejšie v uznesení sp. zn. 6Cdo/142/2023, v ktorom podrobne uviedol výklad aj k tým rozhodnutiam, na ktoré žalovaná poukazovala svojim dovolaním v prejednávanej veci). Žiadúce je v tejto súvislosti uviesť, že rozsudok sp. zn. 4Cdo/171/2005 bol vydaný v konaní o ochranu osobnosti fyzickej osoby proti vydavateľovi tlače podľa § 11 a nasl. OZ, teda bol založený na celkom iných skutkových a právnych východiskách ako tentoraz prejednávaný spor. V uznesení sp. zn. 6Cdo/37/2012 ako v jednom zo skorších rozhodnutí dovolacieho súdu v tentoraz prejednávanej veci nebol vyslovený záväzný právny názor pre nižšie súdy, pretože ním došlo k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho súdu pre jeho nepreskúmateľnosť a najvyšší súd v ňom otázku primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy neriešil. V rozhodnutí zo 7. augusta 2018 sp. zn. 3Cdo/7/2017 (o náhrade škody podľa zákona č. 58/1969 Zb.) najvyšší súd poukázal na judikatúru ESĽP, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESĽP konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo); výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Público - Comunicacáo Social, S. A. v. Portugalsko). ESĽP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. už spomínané rozhodnutie vo veci Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko). Analýza záverov odvolacieho súdu v časti napádanej dovolaním žalovanej z pohľadu ich súladnosti s vyššie uvedenými rozhodnutiami najvyššieho súdu či judikatúrou ESĽP však tvrdenie o odklone nepodporuje, keď naopak na jednej strane buď ide o skutkovo a právne odlišné prípady alebo o prípady vylučujúce takú mieru zovšeobecnenia, pri ktorej by šlo konštatovať primeranosť či neprimeranosť priznanej náhrady a na strane druhej o nezohľadnenie žalovanou tých špecifík nezákonného trestného stíhania a rovnako nezákonnej väzby žalobkyne (čo inak z dôvodov priblížených neskôr platilo - i keď nie pre dôvodnosť námietok žalovanej - tiež pre odvolací súd), pre ktoré sumu priznanú žalobe vyhovujúcim výrokom nateraz ostatného rozsudku odvolacieho súdu v spojení s jemu predchádzajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie nešlo považovať za neprimeranú. (bod 33 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Ak žalovaná v tomto konaní opätovne nastolila problematiku odklonu odvolacieho súdu v prejednávanom spore od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v riešení otázky primeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za (nezákonné) trestné stíhanie na základe nezákonného rozhodnutia z hľadiska jej súladu s vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi aj iné finančné kompenzácie (zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. úprava jemu predchádzajúca), so súdnou praxou, rozhodnutiami ESĽP a zásadou spravodlivého zadosťučinenia, t. j. či sú všeobecné súdy rozhodujúce o priznávaní a určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy povinné vychádzať z hmotnoprávnych predpisov, ktoré priamo určujú výšku náhrady za spôsobenú ujmu, ako aj z relevantných rozhodnutí ÚS SR či ESĽP; ani tu dovolací súd preskúmaním napádaného rozsudku nedospel k záveru, že odvolací súd sa právnymi závermi, na ktorých založil rozhodnutie napádané dovolaním žalovanej, v nastolenej otázke (otázka primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Žiadne z vyššie (aj žalovanou) uvádzaných rozhodnutí najvyššieho súdu a ani žiadne jeho iné rozhodnutie totiž nejde

interpretovať ako kategorický zákaz prekročenia obmedzení daných predpismi o odškodňovaní obetí násilných trestných činov, resp. inými predpismi aj v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutia či postupy orgánov štátu, za ktoré zodpovedá štát, zvlášť ak nárok má pôvod ešte v právnej úprave spred nadobudnutia účinnosti predpisov ustanovujúcich takéto obmedzenia a ich uplatnenie by bolo aj v rozpore s principiálnym zákazom retroaktivity (spätnej účinnosti) právnych predpisov. Rovnako na vybočenie z medzí judikatúry nešlo podľa názoru dovolacieho súdu usudzovať ani so zreteľom k existencii rozhodnutí ESĽP uvádzaných žalovanou, keď tu priznávanie v konaniach o porušení Dohovoru sťažovateľom zo Slovenska nižších súm než tej prisúdenej odvolacím súdom v prejednávanej veci nie je samo osebe svedectvom neprimeranosti náhrady prisúdenej žalobkyni, ale skôr prirodzeného rozdielu v nahliadaní na problém primeranosti na vnútroštátnej úrovni jednotlivých členských štátov Rady Európy na jednej strane a na úrovni nadnárodného orgánu zriadeného (o. i.) za účelom „dozerania“ na dodržiavanie Dohovoru na strane druhej a z ničoho v dovolacej argumentácii žalovanej nevyplývalo, žeby prinajmenšom v niektorom z ňou uvádzaných prípadov sťažností zo Slovenska posudzovaných ESĽP šlo o prípad vykazujúci také prvky zhody (totožnosti) s tým žalobkyniným, aby to odôvodňovalo otázky o odchylnom prístupe v jednom z prípadov (pri jeho porovnaní s tým druhým). Ani na záver o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP preto v tomto prípade podľa dovolacieho súdu neboli podklady. (bod 34 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Najvyšší súd po preskúmaní veci preto dovolanie žalovanej ako celok [ako v časti namietajúcej existenciu procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, tak aj v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci za cenu odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) rovnakého zákona] odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. (bod 35 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Nesporným paradoxom rozhodovania o dovolaniach v prejednávanej veci tentoraz i vzhľadom k „posunu“ v rozhodovaní na odvolacom súde bolo to, že na rozdiel od skončenia tretieho dovolacieho konania v tejto veci (vedeného pod sp. zn. 6Cdo/224/2019) neúspechom dovolania žalobkyne a naopak úspechom dovolania jej procesnej súperky musel byť výsledok v poradí štvrtého dovolacieho konania presne opačný. (bod 36 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Pokiaľ totiž i žalobkyňa v dovolacom konaní namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu s následkom v podobe porušenia jej práva na spravodlivý proces, ktorý mal spočívať v absencii riadneho odôvodnenia rozsudku, v jeho nepredvídateľnosti a svojvoľnosti vo vzťahu k výške (ne)priznanej náhrady nemajetkovej ujmy; v tejto časti najvyššiemu súdu po preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu neostalo iné, než konštatovať, že odvolací súd pri určení výšky náhrady spôsobnej nezákonným rozhodnutím štátu za súčasného náležitého zohľadnenia iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie a posúdenia nároku aj v kontexte s rozhodnutiami ESĽP, nezohľadnil dôležité skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané. (bod 37 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Odvolací súd vo svojom rozsudku opakovane uvádza, že trestné stíhanie žalobkyne trvalo XXX mesiacov a XX dní (od XX. P. XXXX do XX. Q. XXXX - bod 27. rozsudku) a väzba bola vykonaná od XX. P. XXXX do XX. H. XXXX (body 44. a 65. rozsudku). Odvolací súd konštatuje vo vzťahu k žalobkyni oslobodenie iba spod jednej obžaloby (body 44., 50. a 65. rozsudku). Právne posúdenie nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie tak nie je v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. Od takto nepresne konštatovaného skutkového stavu potom odvolací súd odvodil výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie žalobkyne, neberúc takto do úvahy ako pluralitu trestných konaní voči nej vedených, tak ani celkom neodškriepiteľné zvýšenie závažnosti nezákonného zásahu do jej práv, majúce pôvod v jej oslobodení spod oboch obžalôb (pominúc na tomto mieste nevyjasnenie, čo sa stalo s tou treťou - teda s akým výsledkom skončilo konanie v tomto prípade). Takéto nepresné a príliš zjednodušujúce posúdenie nesprávneho zásahu štátu, nemohlo byť vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne spravodlivé. Odvolací súd vo svojom rozsudku neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k posúdeniu nároku žalobkyne iba vo vzťahu k tomu obvineniu, ktoré bolo vznesené ako druhé v poradí XX. P. XXXX. (bod 39 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)

Vo vzťahu k žalobkyňou vznesenej námietke zásahu do jej práva na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie a tým aj práva na spravodlivý proces tak už uvedené muselo viesť k záveru o prípustnosti

(a aj dôvodnosti) dovolania žalovanej [v častiach opieraných o § 420 písm. f) CSP]. (bod 40 uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/109/2023)“

36. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalobkyne bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), opätovne preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmavaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený preskúmavať z iných dôvodov, než tých, ktoré boli výslovne uvedené. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd v zákonom stanovenej lehote uverejnil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

37. Predmetom odvolacieho konania po rozhodnutí dovolacieho súdu je naďalej náhrada nemajetkovej ujmy za väzbu trvajúcu od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, za ktorú Krajský súd v Prešove právoplatne rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX sp. zn. 3Co/5/2023 priznal sumu 10.800 eur vychádzajúc zo sumy 60 eur/deň a náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie. Voči žalobkyni bolo Obvodným úradom vyšetrovania PZ K. (pod H.: M vznesené obvinenie (v poradí prvé) dňa XX.XX.XXXX pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona a rovnako úradom vyšetrovania (pod H.: M bolo voči žalobkyni vznesené ďalšie obvinenie (v poradí druhé) dňa XX.XX.XXXX pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona na dvoch odlišných skutkových základoch. Obidva začaté trestné stíhania (v roku XXXX) voči žalobkyni boli skončené oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T/394/2000 zo dňa 14.10.2014, ktorý sa stal právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/38/2005 právoplatným 26.07.2005. Náhrada nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie začaté XX.XX.XXXX, skončené oslobodzujúcim trestným rozsudkom bola Krajským súdom v Prešove právoplatným rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX sp. zn. 3Co/5/2023 priznaná vo výške 10.000 eur.

38. Predmetom konania (a teda aj odvolacieho prieskumu) po odmietnutí dovolania žalobkyne uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/224/2019 a po odmietnutí dovolania žalovanej uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/109/2023 ostal žalobou uplatnený nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 20.800 eur do sumy 81.400 eur, ktorý žalobkyňa odôvodňovala tým, že voči nej sa viedlo nezákonné trestné konanie, ktoré trvalo desať rokov. V rámci trestného stíhania bola vzatá do väzby, čím došlo k obmedzeniu jej osobnej slobody, utrpela jej povesť, znemožnil sa jej výkon advokácie, znížil sa príjem, bol vážne narušený jej rodinný, osobný a pracovný život a napokon bola žalobkyňa spod obžaloby oslobodená trestným rozsudkom, ktorý sa stal právoplatným XX.XX.XXXX.

39. Ako vyplynulo z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, žalobkyni bolo Obvodným úradom vyšetrovania PZ K. J. (pod H.: M vznesené obvinenie XX. P. XXXX pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona a rovnakým úradom vyšetrovania (pod H.: VP XXX/XX-XX) ďalšie obvinenie XX. P. XXXX pre trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona na dvoch odlišných skutkových základoch. Následne XX. Q. XXXX podal obvodný prokurátor K. obžalobu na Obvodný súd Košice II, 8. februára 1999 podala Krajská prokuratúra v K. obžalobu na Krajský súd v Košiciach a XX. H. XXXX podala Krajská prokuratúra v A. obžalobu na Krajský súd v Bratislave. Žalobkyňa bola XX. P. XXXX vzatá do väzby uznesením sudcu Okresného súdu Prešov Ntv XX/XX, pričom návrh na vzatie do väzby bol spracovaný Krajskou prokuratúrou v K. pod č. XKv XX/XX XX. P. XXXX a pôvodne adresovaný Obvodnému súdu Košice I. Žalobkyňa bola väzobne stíhaná od XX. P. XXXX do XX. H. XXXX. Rozsudkom OS Žilina č. k. 3T/394/00-1562 bola žalobkyňa podľa § 226 písm. a) Tr. Por. spod obžaloby oslobodená vo vzťahu k skutku, ktorý sa jej kládol za vinu ako trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. účinného pred novelou č. 248/94 Z. z. vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. a bola tiež oslobodená spod obžaloby za trestný čin kvalifikovaný ako trestný čin vydierania

formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 235 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. Súd v trestnom konaní uviedol, že zo spisového materiálu boli zistené okolnosti spochybňujúce dodržanie práva na spravodlivý proces od samého počiatku obžalovanej, pričom poukázal na spôsob vedenia výsluchov, spôsob vylúčenia orgánov činných v trestnom konaní pri rozhodovaní o vzatí do väzby, k dôvodom oznamovania zrušenia termínu hlavného pojednávania a v neposlednom rade právo obžalovanej na spravodlivý proces spochybňuje aj samotná dĺžka trestného konania.

40. Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že vo vzťahu k žalobkyni boli vznesené dve obvinenia: v poradí prvé XX.XX.XXXX a v poradí druhé XX.XX.XXXX, teda išlo o pluralitu trestných konaní vedených voči žalobkyni, a tým aj zvýšenie závažnosti nezákonného zásahu do práv žalobkyne majúce pôvod v jej oslobodení spod oboch obžalôb. Trestným rozsudkom bola žalobkyňa oslobodená spod obidvoch obžalôb, a preto jej okrem náhrady za nezákonnú väzbu patrí aj náhrada za nezákonné trestné stíhanie. Odvolací súd konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bol vyčerpávajúcim spôsobom zistený a ustálený právny základ uplatneného nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže je nepochybné a ustálené, že voči žalobkyni bol vykonaný nesprávny zásah štátu vo forme trestného stíhania, ktoré trvalo desať rokov, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby vrátane väzby, ktorá bola vykonaná v priebehu trestného konania. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z časového hľadiska nepochybne spadal do obdobia účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. Ako uviedol ÚS SR v náleze z 24. januára 2007 č. k. III. ÚS 754/2016 - 42, ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktorej je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania) je potrebné hľadať nielen z článku 46 ods. 3 Ústavy a článku 36 ods. 3 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí riešiť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takej situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 17. júna 2008 sp. zn. II. ÚS 590/08 a zo dňa 28. augusta 2017 sp. zn. IV. ÚS 642/05). Ústavný súd v označenom náleze konštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedené trestné stíhanie, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne) je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osoby, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. (t. j. pred 01.07.2004).

41. Výsledkom vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa si uplatnila dôvodne nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu aj za nezákonné trestné stíhanie. Vo vzťahu k namietanej výške náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné uviesť, že odvolací súd v ostatnom rozsudku k žalobkyni namietanej výške náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2357/2010 považoval za primerané žalobkyňu odškodniť v rámci relutárnej satisfakcie za väzbu vo výške 60 eur/deň väzby so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, zohľadňujúc pritom negatívny dopad väzby na osobný, profesný život žalobkyne, na život prežitý počas trvania väzby, jej spoločenskú povesť a česť a v neposlednom rade aj na poškodenie jej zdravia. Vychádzal pritom z dĺžky mesiaca 30 dní, doby trvania väzby 6 mesiacov, a preto priznal odškodnenie za väzbu vo výške 10.800 eur (180 dní x 60 eur/deň). V časti náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 10.800 eur je rozsudok vzhľadom na dovolanie žalovanej, ktoré bolo odmietnuté, právoplatný a právoplatný je aj vo vyhovujúcom výroku o žalobkyňou uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 10.000 eur.

42. Dovolací súd vo vzťahu k ďalšej sume náhrady nemajetkovej ujmy vzhliadol zásah do práva na spravodlivý proces žalobkyne v tom, že právne posúdenie odvolacieho súdu jej nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie nebolo v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, neberúc do úvahy ako pluralitu trestných konaní voči nej vedených, tak ani celkom neodškriepiteľné zvýšenie závažnosti nezákonného zásahu do jej práv, majúce pôvod v jej oslobodení spod oboch obžalôb. Dovolací súd dôvody na zrušenie rozhodnutia nezaložil na nesprávnom spôsobe, ktorým odvolací súd dospel k samotnej peňažnej sume za nemajetkovú ujmu, vytkol však to, že v priznanej sume sa neodzrkadlil rozsah trestného konania, ktoré bolo vedené na základe dvoch obžalôb, pričom spod obidvoch bola žalobkyňa oslobodená, kým odvolací súd sa v zrušenom rozsudku explicitne zaoberal len trestným konaním vedeným na základe v poradí druhej z obžalôb. Dovolací súd nespochybnil kritériá pri riešení otázky primeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za (nezákonné) trestné stíhanie na základe nezákonného rozhodnutia z hľadiska ich súladu

s vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi aj iné finančné kompenzácie, so súdnou praxou, rozhodnutiami ESĽP a zásadou spravodlivého zadosťučinenia, ktoré vzal do úvahy odvolací súd pri určení sumy náhrady za nemajetkovú ujmu, keďže túto časť argumentácie odvolacieho súdu neposúdil ako zmätočnú a nepreskúmateľnú, nedostatok dovolaním napadnutého rozsudku konštatoval v tom, že odvolací súd dostatočne nezohľadnil pluralitu trestných konaní. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažuje na tomto mieste za potrebné znova opakovať kritériá, na základe ktorých dospel k priznanej sume, a ktoré už boli podrobené dovolaciemu prieskumu, v ďalšom sa vyjadrí k meritu zrušujúcich dôvodov najvyššieho súdu.

43. Odvolací súd preto vychádzajúc z vyššie uvedeného pri rozhodovaní o ďalšej výške nemajetkovej ujmy za vedené trestné stíhanie prihliadal na zhodnotenie mnohých okolností v osobnostnej sfére žalobkyne a hlavne na skutočnosť, že u žalobkyne išlo o desaťročné dlhoročné trestné stíhanie, ktoré prekračuje priemernú dĺžku vedenia trestného stíhania v obdobných prípadoch a tiež na rozhodovaciu činnosť iných súdov v obdobných veciach. Odvolací súd v intenciách uznesenia dovolacieho súdu zdôrazňuje, že voči žalobkyni boli vznesené dve obvinenia za trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, a to dňa XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX, pričom rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 14.10.2004 č. k. 3T/394/2000-1562 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 26.07.2005 č. k. 3To/38/2005-1608 bola žalobkyňa spod obžaloby oslobodená vo vzťahu ku obidvom skutkom, ktoré sa jej kládli za vinu ako trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva, ktorého sa mala dopustiť po vzájomnej dohode s nebohým T. S., a to vyhrážkami V. V. jeho fyzickou likvidáciou i celej jeho rodiny, prostredníctvom osôb ruskej národnosti a bola tiež oslobodená spod obžaloby za trestný čin kvalifikovaný ako trestný čin vydierania formou spolupáchateľstva, že dňa XX.XX.XXXX spolu s neznámym mužom sa mala vyhrážať poškodenej Q. K. tak, ako bol skutok koncipovaný v obžalobe. Tým, že išlo o pluralitu trestných konaní vedených voči žalobkyni, došlo aj k zvýšeniu závažnosti nezákonného zásahu do práv žalobkyne, ktoré majú pôvod v jej oslobodení spod obidvoch obžalôb.

44. Odvolací súd pri novom posúdení nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné konanie aplikoval vyššie zmienené kritériá, aprobované aj uznesením dovolacieho súdu, podľa ktorých je primeranou relutačnou satisfakciou za nezákonné trestné stíhanie, ktoré začalo vznesením obvinenia XX.XX.XXXX a skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom XX.XX.XXXX, suma náhrady nemajetkovej ujmy 10.000 eur. K námietke, že v predošlom rozhodnutí nebola zohľadnená pluralita trestných stíhaní, odvolací súd konštatuje, že právna kvalifikácia trestných činov v oboch obžalobách bola rovnaká, rozdielny bol len skutkový základ, z ktorého obžaloby vychádzali, pričom podstatnými kritériami pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bol výsledok trestného konania a jeho neprimeraná dĺžka, ktorá bola pri oboch obžalobách v podstate rovnaká. Logickým záverom, ktorý z toho plynie, je priznanie rovnakej sumy náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonne vedené trestné konanie za dva trestné činy, ktoré skončilo oslobodzujúcim rozsudkom. Odvolací súd po zohľadnení všetkých okolností preskúmavanej veci považoval za spravodlivé priznať žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné konanie celkovo v sume 20.000 eur. Preto potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o priznaní ďalšej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur (postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP). S prihliadnutím na už priznanú sumu náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu 10.800 eur a za nezákonné trestné konanie vo výške 10.000 eur, ktoré výroky sú už právoplatné (nakoľko dovolanie žalovanej bolo odmietnuté), odvolací súd v prevyšujúcej vyhovujúcej časti vo výroku I. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 30.800 eur zamietol (§ 388 CSP).

45. S ohľadom na čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku bol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP povinný rozhodnúť aj o trovách celého konania. Rovnako ako súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, aj odvolací súd hodnotí žalobkyňu v predmetnom konaní ako plne procesne úspešnú, a to ako v konaní pred súdom prvej inštancie, tak aj v konaní pred odvolacím a dovolacím súdom. Nie je podstatné, že napadnutým rozsudkom v spojení s týmto rozsudkom odvolacieho súdu nebolo žalobkyni priznané finančné zadosťučinenie v celom žalobou požadovanom rozsahu, nakoľko výška tohto nároku závisela len od úvahy súdu. Žalobkyňa však čo do základu nároku bola v konaní plne procesne úspešná, pretože náhrada nemajetkovej ujmy za väzbu a za nezákonné trestné konanie jej bola priznaná, a tak žalobkyni patrí náhrada všetkých trov konania (t. j. prvoinštančných, odvolacích i dovolacích) v celom rozsahu. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by náhrada trov konania nemala byť žalobkyni priznaná (§ 257 CSP) z okolností prípadu odvolaciemu súdu nevyplynuli.

46. Na zdôraznenie opodstatnenosti prijatého rozhodnutia o trovách konania odvolací súd uvádza, cit.: „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“ (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016 k § 255 CSP). Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo zodpovedá okolnostiam prejednávanej veci.

47. Z už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu sporových strán, zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto už na tomto mieste odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).